

1220 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

Reeds spoedig na de bevrijding van Nederland werden door de Regering onderhandelingen geopend met enige nabuurlanden, ten einde te komen tot het sluiten van bilaterale culturele verdragen, zoals er vóór de oorlog reeds enkele waren gesloten. De besprekingen met België leidden er toe, dat op 16 Mei 1946 te 's-Gravenhage een cultureel verdrag tussen dat land en Nederland werd gesloten (*Staatsblad* no. 19), waarna op 19 November 1946 te Parijs een dergelijk verdrag tussen Nederland en Frankrijk werd ondertekend (*Staatsblad* no. 1367).

Op 7 Juli 1948 heeft de ondertekening van het cultureel verdrag met het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland te 's-Gravenhage plaats gevonden. Bij die gelegenheid zijn tevens nota's uitgewisseld, op grond waarvan ingevolge artikel XIV van het verdrag door de Britse Regering de British Council wordt aangewezen om de binnen het kader van het verdrag vallende maatregelen uit te voeren.

De ondergetekenden geven uiting aan de wens, dat de versterking van de geestelijke banden met het Verenigd Koninkrijk, uit het cultureel verdrag voortvloeiend, instemming zal vinden. Sedert de laatste oorlog is dit land ons ook in cultureel opzicht belangrijk nader komen te staan. In Nederland hebben vele uitingen van het Britse culturele leven meer dan voordien de belangstelling gewekt; vooral door bemiddeling van de British Council vonden belangrijke artistieke manifestaties in Nederland plaats, terwijl deze instelling ook voor wetenschappelijk contact zorg droeg. Omgekeerd is in het Verenigd Koninkrijk, dat zich vóór de oorlog voor een groot deel tot de Franse cultuur wendde, thans grote belangstelling ontstaan voor het culturele leven van Nederland. Zo kunnen het optreden van het Concertgebouworkest en de tentoonstelling van de werken van Vincent van Gogh als belangrijke evenementen van het na-oorlogse Britse culturele leven worden beschouwd.

Het onderhavige verdrag wil deze culturele uitwisseling stimuleren en bovendien mogelijkheden scheppen voor die gebieden van het culturele en intellectuele leven, waar weinig of nog nauwelijks enige activiteit kon worden ontplooid. Zo bevat het verdrag bepalingen omtrent het over en weer oprichten van leerstoelen en lectoraten

(artikel I), het vestigen van culturele instellingen op elkanders grondgebied (artikel II) en de samenwerking van verenigingen op cultureel gebied (artikel V). Tevens beoogt het verdrag te bevorderen de uitwisseling o.a. van docerend personeel (artikel III) en het verlenen van studiebeurzen (artikel IV). Een onderzoek zal worden ingesteld naar de mogelijkheid van gelijkstelling van diploma's en graden (artikel VI). De mogelijkheid van het houden van vacatiecursussen wordt geopend (artikel VII); wederzijdse bezoeken van daartoe uitgezochte groepen zullen worden bevorderd, ten einde op het gebied van cultuur en beroep tot samenwerking te geraken (artikel VIII). Eveneens zal contact tussen jeugdorganisaties worden gestimuleerd (artikel IX), terwijl naast deze vormen van samenwerking ook alle andere middelen zullen worden aangegrepen om over en weer bekendheid met de cultuur van het andere land te intensiveren, zoals door de mogelijkerwijs onbelemmerde invoer van boeken en tijdschriften, door het houden van concerten, tentoonstellingen, enz. (artikel X).

Evenals dit bij de andere culturele verdragen het geval is, is voor de uitvoering van dit verdrag een permanente gemengde commissie ingesteld (artikelen XI, XII en XIII). De Nederlandse afdeling van deze commissie bestaat uit de leden:

prof. dr. P. N. U. Harting, hoogleraar in de Engelse taal- en letterkunde aan de Gemeente-Universiteit te Amsterdam, tevens voorzitter, prof. dr. ir. C. B. Biezeno, hoogleraar in de Mechanica aan de Technische Hogeschool te Delft, en mr. A. Staring, directeur van de Nederlandse Kastelenstichting, terwijl als secretaris aan deze afdeling is toegevoegd dr. mr. C. A. van Peursen, werkzaam op de afdeling Buitenlandse Betrekkingen van het Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen. Bovendien zal de uitvoering van het verdrag bevorderd kunnen worden door de activiteit van de attaché voor Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, die korte tijd geleden aan Harer Majesteits ambassade te Londen werd aangesteld.

Met drie van de vier Mogendheden, waarmede Nederland de nauwste relaties onderhoudt, zijn nu culturele verdragen tot stand gekomen, terwijl een ontwerp-verdrag met Luxemburg in een ver gevorderde staat van voorbereiding is.

De ondergetekenden spreken als hun verwachting uit, dat het onderhavige verdrag wederzijds zal bijdragen tot een beter begrip van en een grotere waardering voor het geestelijk bezit in beide landen en voor hetgeen aldaar op de gebieden van de wetenschap en de cultuur nog wordt en zal worden voortgebracht.

De Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen,

TH. RUTTEN.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

STIKKER.

